

# Ára 1 lej

# Ziarest!

**Minden este megjelenő független politikai napilap**

Szerkesztőség és kladóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám 51  
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 5 lej

Első évfolyam — 35. szám

**Csütörtök**

Cluj-Kolozsvár, 1932. július 28

## Féldemokrácia

Politikusaink folyton azt hangoztatják, hogy Románia a legdemokratikusabb állam. Ahol a nép boldog és megelégedett s épen e boldogsága folytán hiven teljesíti állampolgári kötelességét. Hát az utóbbi évek választásai ugyan rácsafolnak egy kissé erre a nagy boldogságra s épp ezért a demokrácia elve is csorbát szenved ebben a cáfolatban. A választások statisztikája ugyanis azt mutatja, hogy a nép folyton csökkenő érdeklődést mutat az évenként megújuló választásokkal szemben s ez az érdeklődés odáig apadt le, hogy az idén a választóknak már csak 50 százaléka járult az urnák elé.

Romániában általában nem igen lehet olyan esetekre emlékezni, melyekben a nép valami nagy megmozdulást tanúsított volna az egyetemes szavazati jog iránt. A mi földműves népünk csak földet akart, de a szavazati jog már nem nagyon érdekli. A városi nép pedig kenyeret és munkát akar s csak aztán törődik a választásokkal és a választói joggal. A tények bizonyítják, hogy Romániában semmi olyan társadalmi megmozdulás nem volt, amellyel a szavazati jogért szállott volna sikra, de számtalan olyan mozgalom volt, amely földhöz akart jutni. Ennélfogva a mesterségesen véghezvitt általános szavazás is csak kényszer és feltétlenül veszedelmes a politikai életre. Mert meghamisította a tényleges erőállapotot. Különösen ezzel a mostani szavazási rendszerrel. Az utóbbi tizenkét esztendő elég bizonyítékot szolgáltat arra, hogy a nép tömegeiben nem hatott eléggé e valóban demokratikus intézmény, az általános szavazati jog kiterjesztése. Hiába való volt e nemis ígéreteket a jóakaratuak részéről, mert azoknak, akiknek joguk van a szavazásra, aligha a fele szavaz.

A mesterségesen kikényszerített választások következtében tehát a demokratikusnak jelzett uralom is hamis s így hamis az a sokat hangoztatott kijelentés is, mely szerint a kormányzati népakarat megdönthetetlen alapján állanak. Legfeljebb félígazságok lehetnek ezek — esetleg és némelykor. Mint ahogy demokráciánk is csak féldemokrácia, mert csak félig-meddig áll a nép akaratán s csak félig-meddig törődik a nép jogaival és érdekeivel.

De jó volna valahogy azt a másikat felet is hatóerővé és értékké emelni.

## Mihalache lemondott a pártelnökségről

### Titulescu nem jön haza: Maniu lesz tehát a miniszterelnök

BUCURESTI. Amint a „Jóreggelt” is közölte, Maniut a király kihallgatáson fogadta. Politikai személyiségek azt mondják, hogy Maniu minden valószínűség szerint el fogja fogadni a kormányalakítást.

Maniu Gyula, miután elhagyta a királyi palotát a körülötte levő újságíróknak kijelentette, hogy Sinajából Bukarestbe a király egyenes kívánságára ment. Arra a kérdésre, hogy mit tárgyalt az uralkodóval, Maniu kijelentette, hogy semmiféle felvilágosítással nem tud szolgálni.

— Egyelőre — mondta Maniu —

### Kik lesznek az új miniszterek

BUCURESTI. Maniu új szerepével kapcsolatban a bukaresti lapok már tudni vélik az új kormány összeállítását is. Eszerint az egyes miniszteri tárcák élére ismét a párt első garnitúrájának emberei kerülnek és a kormány valószínű

mindenesetre Bukarestben marad, a parlament megnyitásáig.

Arra a kérdésre, hogy mi lesz a jövő kormány, Maniu kijelentette, hogy semmit sem tud, de azt biztosra állítja, hogy a parlamentet Vajda kormánya fogja megnyitni. Ezután Maniu Lugojanu miniszter lakására hajtatott és ott megbeszélést folytatott a nemzeti parasztpárt több vezető egyéniségével. Mindebből megállapíthatja, hogy Maniunak a fővárosba való maradása tényleg igen nagy jelentőségű esemény, amely arra enged következtetni, hogy nem lehetetlen, hogy végre mégis csak elfogadja a kormányalakítást.

összeállítása a következő: Elnök: Maniu, belügy Vajda, külügy Mironescu, földművelésügy Michalache, kereskedelmi Madgearu, pénzügy Popovici vagy Mironescu, igazságügy Voicu Nitescu, munkaügy, Hatieganu közmunkaügy Ra-

ducanu, hadügy Junian.

BUCURESTI. A legutóbbi értesülések szerint minden jel arra mutat, hogy valóban Maniu Gyula elnökléte alatt fog megalakulni az új kormány. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy Titulescu nem fog hazajönni, mint ahogy eddig hitték.

Mihalache lemondott a nemzeti-parasztpárt elnökségéről

BUCURESTI. Tegnap este hat órakor Lugojanu lakásán tanácskozássra ültek össze Maniu és Mihalache. A tanácskozás két óra hosszat tartott. Kilenc óra már el volt múlva, amikor Mihalache Lugojanu lakását elhagyta. Mihalache a következő nyilatkozatot tette az újságírók előtt:

— A mai nappal lemondottam a nemzeti-parasztpárt ideiglenes elnöki tisztjéről. Ugyancsak összehívtam a párt központi vezetését, hogy lemondásomat tudomásul vegye és intézkedjék az elnökség kérdésének megoldásáról.

## Hitlerék rohamcsapatokat vonnak össze a választásokra

BERLIN. A szociáldemokraták hivatalos lapja „Vorwaerts” remhíreket közöl Bresslau környékéről. Az említett lap szerint Bresslau környékén a nemzeti szociálisták rohamcsapatai központosulnak. Előreláthatólag Hitler a vasárnapi választásokra mintegy 15.000 embert fog felvonultatni. A reggel már egy kétezer főből álló rohamcsapat

meg is érkezett Bresslau határába.

Sikkasztással vádolják Poroszország volt kormányát

BERLIN. A „Lokalanzeiger” című lap Poroszország volt kormányát azzal gyanúsítja, hogy Braunék április havában az állam kincstárából saját céljaikra 2 millió márkát használtak el.

### Papen politikája eltér Hitlerétől

BERLIN. A Papen-kormány azért határozta el magát a kivételes állapot gyors visszavonására, — bár eredetileg csak közvetlenül a választások előtt akarták megszüntetni a statáriumot — miután a birodalmi kancellár a különböző országok miniszterei előtt a stuttgarti konferencia alkalmával garantálta a normális állapotok visszatérését és ennek az ígéretének első beváltása a statárium

megszüntetése. A helyzet tehát Berlinben ismét az, hogy a rendőrség veszi át a teljes végrehajtó hatalmat, azonban a rendőrség parancsnokai sem a régi parancsnokok, Grzezinsky, Weiss és Heimannsberg, hanem a Papen által kinevezett új rendőrfőnök és annak helyettese lesznek.

A statárium visszavonásával egyidejűleg megfelelő intézkedéseket léptettek életbe a vá-

lasztások rendjének és nyugalmanak biztosítására, miután Papen kancellár arra is kötelezte magát, hogy július 31-ikén a legnormálisabb keretek között és teljes pártatlansággal szabad folyást enged a választásoknak. Az új rendelet igen energikusan hangsúlyozza, hogy a hatóságok utasítva vannak a választási törvények és rendszabályok pártatlan és igazságos kezelésére.

BERLIN. A Papen-kormány politikájának ez a némileg mérsékelt irányzata talán már a választás utáni időre számít, amikor lehetetlennek látszik a centrum nélkül való kormányzás, miután a nemzeti szociálisták intrazigenciája még Papenék számára is alig teszi keresztülvihetővé a nemzeti szociálistákkal való együttes kormányzat megalakítását. Általában még jobboldali körökben is nagy mértékben számítanak arra, hogy a baloldal a porosz országgyűlési választásokhoz arányítva meg fog erősödni a birodalomgyűlési választásokon, miután a legutóbbi hetek eseményei a baloldali pár-

toknak és elsősorban a katolikus centumpártnak is igen hathatós propagandaanyagot szolgáltatott és Brüningnek, a volt kancellárnak, aki a centrum részéről az új rendszer elleni hadjáratot vezeti, wesztfáliai körutja valóban diadalmenetként vált, amelynek során ez a kancellársága alatt mindeddig népszerűtlen politikus olyan ünneplések középpontjába került, amely a résztvevő tömegek számánál fogva felülmulta a Németországban jelenleg körülropkodó Hitler fogadtatásait.

**Papének nem viselhetik a miniszteri címet**

BERLIN. Papen, mint Poroszország kormánybiztosa és helyettese, Bracht, valamint az általuk kinevezett miniszterek nem viselhetik a miniszteri címet, hanem csak mint Reichskommissarok járhatnak el a Staatsgerichtshof végleges döntéséig.

## Németország mégis hozzájárul a francia angol egyezményhez

PÁRIS. Hoesch, Németország meghatalmazott párisi minisztere a mai nap folyamán tudomására hozta a francia kormányt, hogy a német kormány hozzájárul a francia-angol egyezményhez.

LONDON. A Daily Telegraph szerint Németország nem a francia-angol bizalmas egyezmény pontjai alapján kívánja elérni a fegyverkezés terén egyenjogúságát, mert hiszen az Egyesült Államok nem csatlakoztak a bizalmas egyezményhez, hanem az Egyesült Államok segítségével. A hatalmak közül ugyanis talán legerőteljesebben az Egyesült Államok kormánya lenne hajlandó a németeket az egyenlőség felé törekvésükben segítségben részesíteni.

## Az angol-ir gazdasági háború továbbfolytatása

LONDON. De Valera ir miniszterelnök az Irish Press útján nyilatkozatot tett közzé, mely szerint Írország vissza fogja vonni azt az ajánlatát, hogy hajlandó az Angliának teljesítendő fizetések problémáját külföldiek által álló döntőbíró elé vinni, ha Anglia nem enged merevségéből. Az ir kormány rendelkezésére így pénz válik szabaddá Angliában, mert az esedékes részletet zárolt számlán letétbe helyezték volt a kormány az ajánlat visszavonása után az ir agrároknak és más olyan gazdasági köröknek megsegítésére fogja a pénzt felhasználni, amelyeket az angol-ir gazdasági háború a leg-súlyosabban érint.

## RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, július 28.

Bucuresti, 15: Gramofon. 18: Hangverseny. 20: Tudományos előadás. — 20.40: Gramofon. 21: Armando Mill énekel. 21.20: Gramofon. 22: Előadás. 22.15: A hangverseny folytatása. 22.45: Hírek.

Budapest. 11.15: Weidigner-szalonzene. 14: Déli harangszó. 14.05: Rádiókvintett. 18: Katonazene. 19.30: Előadás. 20: Broadway-boy-jazz. 21: Férfi kórus. 21.45: Olasz gramofonlemez. — 22.45: Előadás. 23: Kiss Béla cigányzenekara. 24: Melles vonósnygyes. Utána Berend szalonzene.

## A városi tanács alacsonyra maximált árai miatt a malmosok nem adnak lisztet a pékeknek

CLUJ-KOLOZSVÁR. A városi időközi bizottság július hónapra még mai napig sem állapította meg a lisztárakat, aminek következtében a lisztárak rohanva emelkednek. A pékek a régi áron nem jutnak lisztkészlethez és bármelyik malomhoz vagy lisztnagykereskedőhöz fordulnak, mindenütt azt a választ kapják, hogy

**nincs liszt.**

A pékeknek pedig nincs raktáron nagyobb mennyiségű lisztkészletük, ami van, az csupán négy-öt napra elegendő.

A kolozsvári pékek sem Váradról, sem Temesvárról nem tudnak

lisztet beszerezni, ahonnan tudvalevőleg eddig vásároltak. Amíg Moldovából, vagy Besszarábiából lisztkészletet vásárolnak, legalább 10 napba kerül, emiatt

**Kolozsvár közönségét 5—6 napos kenyérhiány veszélye fenyegeti.**

A városi időközi bizottságnak sürgősen intézkedni kell, hogy a háborús idők emlékeztető kenyérhiány ne következzen be Kolozsváron, főleg pedig meg kell szüntetnie a malmosoknak ezt a különös és a köz érdekeit mélyen érintő magatartását.

## Felvették a munkát a munkások az egeresi szénbányánál

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az Egeresi Szénbánya Rt. munkásai között — amint már közöltük — hosszú idő óta tart a munkabér nehézkes fizetése miatt a harc. Az igazgatóság ígéretet tett a munkásoknak, hogy 23-án kifogja az elmaradt bérüket fizetni, azonban nem fizethette ki, mert a CFR-től nem tudott inkasszálni, noha 30 millió körüli követelése van. Ehhez járult még az, hogy a munkások lisztkészlete kifogyott s így a bánya igazgatósága lisztet sem tudott kiosztani a liszt

mostani nehézkes beszerzése miatt.

A tegnapi nap folyamán végre mégis sikerült a munkásokkal megállapodásra jutni. Az igazgatóság és munkásai között megegyezés jött létre, melynek értelmében egy bizottság fogja felkeresni a CFR vezérigazgatóságát és intervenálni fog a tartozások kifizetése érdekében, egyidejűleg sikerült a lisztellátást is biztosítani ismételtén.

A munkások ezek alapján ma reggel ismét munkába állottak.

## Ujabb fordulat várható a vámpanama ügyében

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóreggelt”-ben már beszámoltunk a napokban kiderült nagystilű vámpanamáról. Amint már megírtuk, a panama főszereplője Schönhaus Miksa nevű ügynök. Schönhaus összejátszott egy néhány vámtitkviselővel és valóságos kilopta a vámolás alatt levő árut a raktárból anélkül, hogy a vámot megfizette volna. Schönhaus ezt az üzemet

már régóta folytatja, míg a napokban le nem leplezték és a rendőrség be nem vezette a nyomozást. Eddig 300 ezer lej csalás derült ki, azonban valószínűleg a félmilliót is meg fogja haladni az állam kára.

Dr. Birescu királyi főügyész személyesen vette kezébe a nyomozást és pár napon belül valószínűleg újabb érdekes fordulat várható a vámpanama ügyében.

## Vállalkozók 10-20 százalékos követelésüket, nyugdíjasok pedig 4 hónapi hátralékukat elszámolhatják az adófizetésnél

BUCURESTI. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki az államal szemben fennálló követeléseknek adóban való elszámolásáról. A rendelet előre mentesíti a pénzügyminiszter intézkedését, amikor arra hívja fel a hitelezők figyelmét, hogy a jelenlegi nehéz körülmények között a követelések teljes összegében való beszámítása lehetetlenség. A rendelet a következőket tartalmazza: 1. Minden követelés származzék hátralékos fizetésből, nyugdíjból vagy az állam-

nak szállított munkák ellenértékéből, az 1931. évi adó egyötöd részében és az 1932. évi adótartozás egytized részében betudható. 2. A beszámítást csak a követelés tulajdonosa vagy örököse kérheti, átengedményezésnek helye nincs. 3. Be számításnak csak akkor van helye, ha az adóhátralékos különbözet (80 vagy 90 százalék) készpénzben kifizeti. 4. A hivatalnokok és nyugdíjasok négy hónapnál régebbi követelésük teljes összegét adóhátralékban számolhatják el.

## Apró hirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

Kiadó üzlethelyiség raktárhelyiséggel, udvaron, irodahelyiségeknek, esetleg csendes műhelynek. Unió-u. 4.

Szépfekvésű házas telek, nagyon szép gyümölcsösrel eladó a Szondi-uccában. Értekezni Szabónál, Farkas-ucca 8.

Szerény igényű fiatal asztalos segéd teljes ellátással alkalmazást keres. Cim Heltai-ucca 2. Balogh Györgynél.

Gobelin himzések és különféle kézimunkák eladók. Cim megtudható a kiadóban.

**Lapelárusítókat magas jutalékkal felvesszünk!**

## Az elsüllyedt katona-hajó 70 elveszett embere közül egyet sem találtak meg

BERLIN. A német haditengerészet „Niobe” nevű elsüllyedt iskolahajójának mentési munkálataiban részt vett a Therese L. M. nevű vi-torlás hajó is és az esti órákig mintegy 40 embert sikerült megmentenie. A Therese L. M. által megmentett hajótörötteket még az este folyamán fedélzetére vette a Köln nevű cirkáló és Kielbe vitte őket. A Niobe személyzetének 60 tagját még nem sikerült megtalálni. Valószínűen valamennyien belepusztultak a tengerbe.

BERLIN. A legújabb hírek szerint hiábavalónak bizonyult minden kutatás, amely a „Niobe” nevű elsüllyedt katonai iskolahajó utasainak a megmentésére irányult, mert az elveszett 70 ember közül egyet sem találtak meg.

## Letartóztattak egy fiatal vasúti munkást

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma éjjel a Király-uccában posztoló rendőr egy fiatalemberre lett figyelmes, aki a fal mellett meglapulva röpcédulákat osztogatott és helyezte el a házak kapuja alá. A rendőr utána ment, megfigyelte, hogy az illető mit csinál, majd mivel nagyon gyanús volt, letartóztatta. Kiderült, hogy Almasan György fiatal vasúti munkás és ismert kommunista az illető. A rendőr bekísérte a tettenért röpcédula osztogató egyént a rendőrségre és ma reggel átadták az összeszedett röpcédulákkal együtt a szigurancának, amely bevezette a nyomozást.

## Elhalasztották a Juhász István gyilkosainak bűnpörét

CLUJ-KOLOZSVÁR. A törvényszék második szekciója ma délután tárgyalta a Negreni községi korcsmai gyilkosság bűnpörét. A vádlottak padján Torzsa Vasile, Epeseni Juon és Chirila Juon ültek, akik egy évvel ezelőtt együtt mulattak Juhász István nevű barátjukkal. A hangulat mind jobban emelkedett, de a végén civakodás lett belőle, majd verekedéssé fajult és a három vádlott ittás állapotban megölte Juhász Istvánt. A törvényszék mai tárgyalásán a vádat Colfescu ügyész képviselte. Mivel azonban a beidéztet tanúk közül sokan nem jelentek meg, a tárgyalást szeptember 26-ára halasztotta el a bíróság.

## Biztosra vehető az osztrák-magyar megegyezés

BÉCS. A magyar és osztrák kereskedelmi delegátusok tegnap folytatták tanácskozásukat a két állam között létesítendő kereskedelmi szerződés megkötésére. A tárgyalások már igen előrehaladott stádiumban vannak. Valószínű, hogy a hét végéig sikerült végleges megegyezést létesíteni a két állam között.

**Szamosujvári, csabai, debreceni**

száraz kolbász, prima minőségben a legolcsóbb napi áron beszerezhető

**DELICATESSE**

Regele Ferdinand No. 16

# HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ  
A szerkesztésért és kiadásért felel:  
MAYER ANTAL

Naptár Julius 28 csütörtök. Róm. kath.  
Ince. Prot. Siegfried, Victor.  
Görög. Vicanor. Izr. 24. Thamusz.

## Jóestét!

Már napok óta kormányválság van. És senki sem akarja vállalni az új kormány vezetését. Sem Mănu, sem Vajda, sem Mihalache, sem Mironescu, sem Junian. Egyik sem akarja. Van erre egy jó nótá: Van, aki tagadja, van, aki bevallja, de mindenki akarja, sőt...

Nomen est omen, mondja a latin. Ami annyit jelent, hogy a név rossz előjel. Ime: elfogták a strand tolvaját s a szerencsétlen embert Gazdag Csizsár Józsefnek hívják. Bizony, a Szegény Csizsár név inkább ráillenék egy ilyen strand-csizsárra.

Azt mondják, hogy emelkedni fog a buza ára. Milyen jó. Legalább meg lehet indokolni, ha a molnárok emelik a liszt árát, a pékek pedig a kenyér-árát. És erre fel a kormány is emelheti majd a kenyérbélyeges árát.

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint derült, meleg idő várható, déli lecsapódásokkal.

— Inspekciós gyógyszerárak. Dr. Biró Főter, Apostol Calea Regale Ferdinand, Demeter Calea Mătilor, Palóczy Calea Victoriei.

— Leszállítják a vasuti tarifát. A vasutak vezérigazgatósága elhatározta, hogy 1932 augusztus elsejétől kezdődőleg a gyors és kombinált vonatok jegyeik árát leszállítja. A csökkentés 1—100 kilométer közti távolságra érvényes. Új díjszabás a gyorsvonatokon: 1—10 kilométerig I. osztályu jegy 45 lej, II. oszt. 35, III. 20 lej; 11—15 kilométerig: 65, 50 és 35; 16—20 kilométerig 90, 65, 45; 21—25 km.: 110, 80 és 55; 26—30 km.: 130, 100 és 70; 31—35 km.: 155, 115 és 80; 36—40 km.: 175, 135 és 90; 41—45 km.: 200, 150 és 100; 46—50 km.: 220, 170 és 110 lej; 51—55 km.-ig 240, 185 és 120 lej; 56—60 km.-ig 265, 200 és 135; 61—65 km.-ig 285, 215 és 145; 66—70 km.-ig 310, 235 és 155; 71—75 km.-ig 330, 250 és 190; 76—80 km. 355, 270 és 175; 81—85 km.-ig: 375, 285 és 190; 86—90 km.-ig 395, 305 és 200; 91—95 km.-ig 420, 320 és 210 lej; 96—100 km.-ig 440, 335 és 220 lej.

— Előadás a világválságról. A kitűnő szociológus és író, Fényes Samu, néhány napra Kolozsvárra érkezett. Fényes Samu, aki egyike a legjobb előadóknak, pénteken este 10 órakor az iparkamara disztermében előadást fog tartani a világválságról. A díjtalan előadás iránt Kolozsvár intellektuális köreiben nagy érdeklődés nyilvánult meg.

Ócska ólmot  
legmagasabb árban vásárolok

**Stössel**

Calea Traian 31.

## Elfogták a nyitott ablakok éjjeli lovagjait

BUCURESTI. Tegnap a fővárosi rendőrségnek sikerült elfogni és ártalmatlanná tenni azt a 6 tagból álló rablóbandát, amely az utóbbi időben sok kisebb, nagyobb betörést követett el különösen azoknak lakásában, akik éjjel nyitott ablaknál szoktak aludni. A banda tagjai

névszerint: Leonte Illés, Baicu Valer, Rendea Antal, Maciste Neagu Iona és Ardelean Lena. A lopott tárgyakat megtalálták és a rendőrség igazolt tulajdonosaiknak vissza is adta. A bandát átkísérték az ügyészségre.

## Az elviselhetetlen nyomor különös öngyilkosságra birt egy munkásasszonyt

BUCURESTI. Romanescu Kata 28 éves munkásasszony különös öngyilkosságot követett el. Tegnap éjjel lakásán nagy mennyiségű denaturált szeszt vegyített össze és azt jód-tinktúrával megitta. A ki-

szállott mentők azonnali gyomormosást végeztek, de a szerencsétlen asszony felgyógyulásához már nem sok remény van. Tettének elkövetésére az elviselhetetlen nyomor kényszerítette.

## Letartóztatták a Kossuth Lajos-uccai ékszerüzlet tolvaját

CLUJ-KOLOZSVÁR. Pár nappal ezelőtt megírtuk, hogy betörők jártak Riesler Jenő Kossuth Lajos-uccai „Record” ékszerüzletében. A rendőrségnek ma sikerült elfognia a betörés tettesét Zsigmond Bé-

la szolgálégény személyében, aki másodmagával követte el a betörést. Zsigmond Béla kihallgatása folyik. Cinkostársát még nem sikerült elfogni. Valószínű, hogy Bukarest felé szökött.

*Rendületlenül kitart példátlanul  
olcsó áraival*

**CZINK**

*festő és vegytisztítógára.*

## Kézrekerült a strandfürdő tolvaja

CLUJ-KOLOZSVÁR. Dr. Rozvan rendőrkormányzó már hosszabb idő óta nyomoz a folytonosan megismétlődő strand tolvajlások tettesei után. A rendőrség több tisztviselőjét küldte ki a strandra, akik, mint békés fürdőzők vegyültek a tömegbe. A tegnap dr. Rozvan kormányzó kabinetjének egy fiatal embernek hosszas munkával sikerült csak kinyitnia, majd kis idő múlva egy kis csomaggal távozott egy másik kabin felé, amelyet már könnyen kinyitott s ahol a zsákmányát is elhelyezte. Amikor innen is távozni készült, dr. Rozvan letartóztatta. Kiderült, hogy az illető Gazdag Csizsár Adolf 22 éves munkanélküli

kereskedősegéd, aki máskülönben a rendőrségnek már régen ismert kliense. A télen hamis utalványokkal különböző gyógyszerárakból nagymennyiségű vasbort vásárolt, majd a Veréb-uccai gyilkosság ügyében, mint a rendőrség félrevezetője szerepelt, amikor azt állította, hogy Szucságon találkozott a gyilkossal. De amikor a rendőrség kiszállott, beigazolódott, hogy az egész csak Csizsár kóhalmánya. Csizsár lelkiismeretét 12 strandlopás terheli, amelyek közül többet beismer, a többit pedig rábizonyították. A nyomozás tovább folyik s annak befejezése után át fogják adni az ügyészségnek.

## Csatlakozási láz

Az utóbbi időkben alig mulik el nap, hogy valamilyen kormány ne jelentene be csatlakozást az angol-francia bizalmi megegyezéshez. Valóságos csatlakozási láz fejlődött ki az európai hatalmak között s egymást felülmúlva versengenek azért, hogy melyik csatlakozzék hamarabb a bizalmi egyezséghez. Az angolok egyik legnagyobb lapja, a Daily Telegraph, most keserű cikkben fakad ki a sok csatlakozási sokat árt az egyezmény gyakorlati megvalósításának s így egyáltalán nem jelent hasznát számunkra az a nagy barátság, amivel a többi állam kitüntett.

— Ma este utaznak Bukarestbe a kolozsvári uszók. A kolozsvári és bukaresti uszó szövetség vezetői, amint már megírtuk, békés megállapodásra jutottak a felmerült pénzügyi differenciák ügyében. A két város közötti kupamérkőzést így július 31. és augusztus 1-én tartják meg Bukarestben. A kolozsvári uszók és vízpolozók ma este fél 8-kor indulnak Bukarestbe. Kolozsvár színeit a következő versenyzők képviselik: Constantinescu, Boitor, Kovács, Ghiurgiu Gh., Vancea, Orosz G., Bilkei, Ziegler, Dózsa, Fehér, Hankó, Török és Pasca. A három éve folyó mérkőzéseknek, amely a bukaresti strandfürdő által ajándékozott gyönyörű félméter magas ezüst kupáért folynak az az érdekessége, még mindig eldöntetlen. A kupa

jelenlegi állása a következő: 1929-ben Kolozsvár nyerte, de a diszkvalifikáltak és a bukaresti csapatot nyilvánították győztesnek. 1930-ban Bukarest nyerte 50:48 ponttal. Mig 1931-ben Kolozsvár 58:40 pont aránnyal. A kupa végleges elnyeréséhez három sorrendbeli vagy öt sorrend nélküli győzelem szükséges. Tekintve a kolozsvári uszók és vízpolozók jó formáját, reméljük, hogy jelenleg is csapataink fogják megszerezni a győzelmet.

— Életveszélyesek már a járdák. Megindult a gyümölcsszezon. Elkezdődött az az időszak, amikor valósággal kezd életveszélyes lenni az utcákon a járás. A napról-napra olcsóbbodó gyümölcs most már az emberek fontos napi tápláléka. Az uccai árusoktól papírzacsokban vásárolják a gyümölcsöt, da a papírzacsó csak addig teljesít szolgálatot, amíg van benne gyümölcs, azután uccasemetje lesz ahelyett, hogy a gyümölcs magvát és héját visszarakná bele és a zacskót tartalmával együtt bedobná azokba az uton-uttfélen, lámpaoszlopokon elhelyezett szeméthyűtő vaskosarakba, amelyeket a város erre a célra állított be. A rendőrségnek teljes szigorral kell fellépni, hogy a gyalogjáróknak gyümölcsmaggal, gyümölcskéjjel és gyümölcszúval való veszélyes beszennyezése megszűnjék.

— Ujabb halálos repülőkatasztrófa. Az asperni repülőtéren újabb halálos kimeneteli repülőszerecséltenség történt. Paulitsch huszonkétéves pilóta műrepülésre trénirozott. A gép többszáz méter magasságban bukfeneket hajtott végre. A repülőter alkalmazottai egyszerre csak nagy megrökönyvéssel látták, hogy a repülőgép egyik szárnya levált és a gép maga, mint egy kődarab, nyilegyenesen alázuhant. A repülőgép mélyen a földbe furódott, s amire a roncokat szabadá tették, a szerencsétlen pilótának már csak szétzúzódott holttestét találták meg.

Napégetés ellen biztos hatású az

**„AFRICOL STRAND OLAJ”**

űvegie 10 és 20 Leu.

Főraktár: Dr. HINTZ gyógyszerárában.

**Ugy, ahogy Ön képzele**

jó és olcsó lap a

**Jóreggelt!**

minden kedves olvasó  
könnyen hozzájuthat

**1 lejért!**

4 tömör oldalon, a legújabb  
világ- és helyi eseménye-  
ket közli. Hirforrása  
gyors és megbízható.

**Egyedüli olcsó  
és jó napilap!**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Calea Reg. Ferdinand 64—66.  
Telefon: 61. (Mayer-nyomda).

# Statáriális bíróság elé kerül a budapesti kommunisták három vezére

BUDAPEST. A budapesti kommunista összeesküvők ügyében ma délelőtt döntött az ügyészség. Az ügyészségnek afelett kellett határoznia, hogy statáriális, vagy rendes polgári bíróság ítélkezék a kommunisták ügyében. A budapesti ügyészség ma délelőtt hozta nyilvánosságra döntését, amely szerint Sallai Imre és társa, Fürst Sándor felett statáriális bíróság fog ítélkezni.

A rögtönítelő bíróság holnap reggel 9 órakor veszi tárgyalás alá a kommunisták ügyét dr. Tőrek tanácselnök vezetésével. Az ítélet

kihirdetése után, amely legkésőbb holnap estére várható, két órán belül sor kerül az ítélet végrehajtására is, amely a jogászok véleménye szerint feltétlenül halálos lesz.

A tizenhárom letartóztatott kommunista közül csak Sallai Imre és Fürst Sándor ügyében ítélkezik a budapesti statáriális bíróság, míg a többi felett a rendes bíróság fog ítélkezni, Karikás Frigyes kivételével, aki a most leleplezett összeesküvésben nem tudott magyaranyu munkát kifejtteni az állami és társadalmi rend ellen, de egy régi bü-

néért kell majd számolnia. Felette Miskolcon ítélkezik szintén a statáriális bíróság. 1920-ban Karikás Tiszolcon számos kivégzést hajtott végre, amely után sikerült megszöknie. Abban az időben szintén érvényben volt a gyorsított eljárásról szóló rendelet, amelynek egyik fejezete szerint gyorsított tanács előtt kell felelnie a bűnösnek akkor is, ha a gyorsított eljárásról szóló rendelet már érvényét veszítette. A budapesti ügyészség a miskolci statáriális bíróság elé utalta tehát Karikás ügyét.

## Tovább folynak a bonyodalmak Borah beszéde körül

WASHINGTON. Ismeretes Borah szenátornak az a nagy feltűnést keltett rádió beszéde, melyet az európai sajtó és különösen a francia lapok olyan idegenkedve fogadtak. Borah a világgazdasági konferenciától és a versaillesi békeszerződések revíziójától várja a mai lehetetlen állapotok megszüntetését. A szenátor ma amerikai körutára indul és minden nagyobb városban propaganda-beszédet fog tartani. Beszédében hangsúlyozza, hogyha Európa nem kezdi meg azonnal a lefegyverkezést, akkor Amerika semmiképpen sem egyezik bele a háborús adósságok elengedésébe. Az amerikai sajtó azt hiszi, hogy Borah szenátornak a propagandáját maga Hoover elnök inspirálja.

## Lengyelország kereskedelmi szerződést is köt a Szovjettal

VARSO. Hirül adtuk már, hogy Moszkvában úgy lengyel, mint orosz részről aláírták a lengyel-orosz megnevezési szerződést. Ezzel kapcsolatban a varsói pénzügyi és gazdasági körök egy a szovjettal kötendő kereskedelmi szerződésnek a szükségességéről is tárgyalásba bocsájtottak. Lengyel körökben az a vélemény, hogy a lengyel ipari termékek exportja szempontjából Lengyelországnak feltétlenül szüksége van egy Oroszországgal kötendő kereskedelmi szerződésre.

## Komitácsi bandák garázdálkodnak a határmentén

BUCURESTI. A durostori csendőrség vezetőségét értesítették, hogy Durostor megyében egy komitácsi banda garázdálkodik. A bandának 4 tagja van. Katonai karabélyokkal vannak felfegyverkezve és jó időre el vannak látva municióval. Fekete báránnyal kucsmát viselnek. Tegnap egy Ali Riza nevű töröknek a házába törtek be, akik kényszerítették, hogy árulja el a vidék gazdagabb embereit. Miután Ali Riza teljesen kifosztották, bevették magukat a közeli hatalmas erdőségekbe, ahonnan tovább folytatják garázdálkodásaikat. A csarjovai csendőrpáncsnokság a vidék minden pontjára őrszemeket rendelt és szigorú parancsba adta, hogy a komitácsikat el kell fogni.

## Véresre verte a sógornőjét

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Boz községi csendőrség jelenti, hogy az elmúlt napokban Gaedan Ferenc bozi lakos alaposan beszélt a től verekedő hangulata támadt. Elment már alvó bátyjához és felálmázta álmából. Amikor az kijött és csitítani kezdte, a részeg öcs nemhogy elhallgatott volna, hanem belépve az ajtón, odament bátyja alvó feleségéhez és azt minden ok nélkül kiráncigálta az ágyból és véresre verte. A csendőrség a brutális atyafit letartóztatta és bekísérte a laktanyára, ahol szigorú eljárást indítottak ellene.

## Testvérek követték el a magyarfrátai sikkasztást

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az elmúlt héten, amint már megírtuk, titokzatos sikkasztás történt Magyarfrátai községben. A kolozsvári rendőrség is bevezette a nyomozást az ügyben, de nem sikerült a községi pénztár sikkasztóit elfogni. Az elmúlt napokban aztán a sármási csendőrség alapos gyanúkok alapján letartóztatta Ploscar Vasile községi jegyzőt és Ploscar Josif pénztárost.

A falu pénzének a kezelése ugyanis Ploscar József községi pénztárosra és Ploscar Vasile jegyzőre volt bízva. A két testvér ügyelt is egy darabig a falu pénzére, de végeredményben is fedezni kellett az uri élet kiadásait s nem volt mit tenni, mind a ketten, ha nem is éppen egy időben s nem is egymás beleegyezésével, de kulcsot csináltak a vaskasszához és naponta üritették annak tartalmát. Egyszer csak mindketten meglepetve vették észre, hogy sokkal nagyobb arányban fogy a kassza pénze, mint ahogyan ők üritgetik azt.

Aztán nemsokára jött a felülvizsgáló bizottság és megejtette a rovincsolást. Kiderült, hogy a kasszában mindössze pár száz lej maradt a 33.000 lej befolyt pénzből. Azonnal megindították a vizsgálatot a két testvér ellen, akik be is vallották tettüket. A sikkasztók ügyét áttették a kolozsvári ügyészséghez, ahol tovább folyik ellenük a megindított vizsgálat.

## Vonatkisiklás két halottal, 50 sebesülten

BERLIN. Tegnap délután 5 óra tájban a berlini pályaudvaron kisiklott egy tehervonat. A szerencsétlenség következtében 2 ember meghalt, 50-en súlyosabban megsebesültek.

## Két asszony elcserélte a férjét, de azután megbánták a cserét

Romantikus szerelmi történet, amely Erdélyben kezdődött, Amerikában folytatódott s Budapesten fejeződött be

CLUJ-KOLOZSVÁR. A válóperek, tartásdíjpererek mozgalmas krónikájában is párját ritkítja az a pereskedés, amely most a budapesti törvényszéken folyik. A romantikus szerelmi történet szereplői között eredetileg erdélyi emberek is vannak s így nyugodtan mondhatjuk, hogy az itt kezdődött Erdélyben, Amerikában folytatódott, hogy most aztán Magyarországon fejeződjék be.

Az eset tulajdonképpen úgy kezdődött, hogy Németh József budapesti iparos elhatározta, hogy kivándorol Délamerikába. Németh József nem tartotta titokban a tervét s azt közölte legjobb barátjával is, Kovács Ferencel.

Németh jóbarátja: Kovács Ferenc ugyancsak kedvet kapott a kivándorlásra s megkérte Némethét, hogy várják meg, amíg a szükséges okmányokat s az utiköltséget előteremti, ők is velük indulnak. Nem sokkal később a két házaspár tényleg elindult Délamerikába.

Együtt béretek lakást is odakint és együtt próbáltak egzisztenciát teremteni maguknak. Ami részben sikerült. De a két kis család házasságát nem sokkal ezután különös események zavarták meg. Németh egyre gyakrabban fordult meg Kovácsék lakásán, egyre gyakrabban látták együtt Kovács Ferenc feltűnően csinos, fiatal feleségével. Kovács Ferenc megtudta ezt és észrevette azt is, hogy felesége sem idegenkedik Némethtől. De tudomást szerzett a történetekről Németh felesége is, aki viszont

szívesen fogadta a másik férj közeledését. Nem lett családi botrány a két házaspár között, nem került válóperre a sor, hanem egészen más, meglepőbb események történtek.

A két asszony formálisan elcserélte egymással a férjét.

Németh József később a fiatal Kovácsnéval visszaindult Magyarországra, hogy itt éljen vele tovább és miután feleségével a válópert lebonyolítja, össze is házasodjanak.

Néhány hónappal később Magyarországra érkeztek Kovácsék is. Németh beadta a válópert felesége ellen, Kovácsné pedig férje ellen.

Eddig aránylag minden simán ment. A bonyodalmak csak ezután következnek. Némethné ugyanis egyszerre kijelentette, hogy semmi szín alatt nem fog elválni, mert ő bosszúból, sértett hűségéből egyezett csak bele a történetbe odakint Amerikába, de Kovács Ferencel itthon nem akar együtt élni. Némethné már el is költözött Kovács Ferencetől. Közben azonban viharos jeleneteket rendezett Némethék lakásán, megfenyegette volt férjét s a második is súlyos fenyegetésekkel illette, amiért Németh és a második felesége között keletkezett családi háborúság.

Ebből az összekuszált, zavaros családi romantikából most már egyik fél sem tud kilábalni s a bíróságok előtt egész sereg pert indítottak egymás ellen, hogy hátha így talán tisztázni fogják tudni egymással szemben a jogi helyzetet és fennálló jogi viszonyt.

**Igyék Azuga-sört!**

**Megnyugtató a bizalom!** Vegyi festés, tisztításban **CZINK CÉG** egy fogalom!

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám 61.